

A VIOLENCIA DE XÉNERO NA ADOLESCENCIA. MARCO CONCEPTUAL

QUEN SOMOS?

LUISA ABAD ABAD

PRISCILA
RETAMOZO RAMOS

DESAPRENDER

**DESACTIVAR AS
RESISTENCIAS**

SIGNIFICA

**MUDAR OS MARCOS
MENTAIS**

MACHISMO

MISOGINIA

DESPREZO

MENOSPREZO

**VIOLENCIA
CONTRA AS
MULHERES**

ALGUNHAS IDEAS PREVIAS

- HAI MÁIS VIOLENCIA NAS PARELLAS AGORA QUE NO PASADO?
- EXISTE UN PERFIL DE MOZA MALTRATADA?
- ENUMERADE ALGUNHAS FORMAS DE VIOLENCIA CONTRA AS MULLERES DAS
QUE TEÑADES COÑECEMENTO

MUDAR A OLLADA

1993: DECLARACIÓN SOBRE A ELIMINACIÓN DA VIOLENCIA CONTRA A MULLER

1997: ASASINATO DE ANA ORANTES

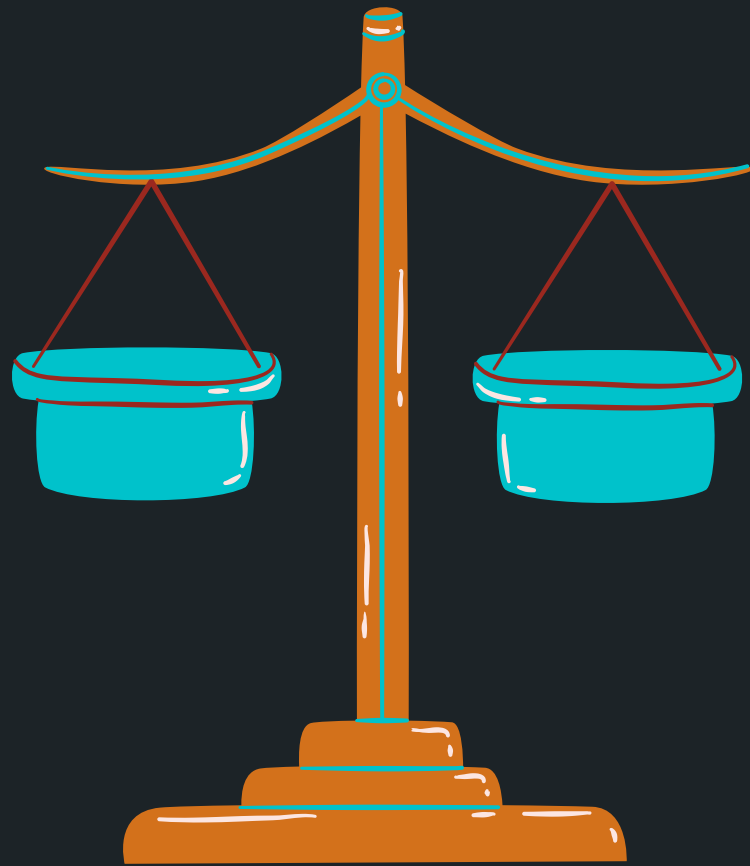
2004: A LEI ORGÁNICA 1/2004, DE 28 DE DECEMBRO, DE MEDIDAS DE PROTECCIÓN INTEGRAL CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO

VIOLENCIA DE XÉNERO (LEI GALEGA 11/2007)

CALQUERA ACTO VIOLENTO OU AGRESIÓN, BASEADOS NUNHA SITUACIÓN DE DESIGUALDADE NO MARCO DUN SISTEMA DE RELACIÓNS DE DOMINACIÓN DOS HOMES SOBRE AS MULLERES QUE TEÑA OU POIDA TER COMO CONSECUENCIA UN DANO FÍSICO, SEXUAL OU PSICOLÓXICO, INCLUÍDAS AS AMEAZAS DE TALES ACTOS E A COACCIÓN OU PRIVACIÓN ARBITRARIA DA LIBERDADE, TANTO SE OCORREN NO ÁMBITO PÚBLICO COMA NA VIDA FAMILIAR OU PRIVADA.

LEXISLACIÓN

A lexislación galega achégase ao recollido no Convenio de Istambul: reconece as mulleres vítimas das súas parellas e exparellas (2004) e os fillos e as fillas vítimas (2015), igual ca a normativa estatal, e engade:

As mulleres vítimas de homes que non son nin foron a súa parella (Lei 11/2007)

As mulleres vítimas de trata con fins de explotación sexual (Lei 12/2016)

As mulleres que perderon a fillos, fillas ou persoas achegadas por causa da violencia vicaria (Lei 14/2021). Isto implica que en Galicia estas vítimas son susceptibles de recibir a protección da Administración autonómica.

O Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero (2019) incorpora o mandato do Convenio de Istambul, ampliando a definición de vítima de violencia de xénero. Está previsto que as 290 medidas recollidas no Pacto de Estado se desenvolvan nun prazo de 5 anos.

TIPOLOXÍAS

LEI 11/2007

VIOLENCIA FÍSICA

Inclúe calquera acto de forza contra o corpo da muller, con resultado ou risco de producir lesión física ou dano: labazadas, golpes, queimaduras, beliscos, tiróns de pelo, picadas, empuxóns, lanzamento de obxectos, uso de armas, intentos de estrangulamento, intentos de asasinato, intentos de provocar abortos... O maltrato físico é o máis evidente e o máis doado de demostrar; aínda así, non é preciso que se requira atención médica ou que teña efectos visibles no corpo. É moi probable que comece cun simple golpe ou labazada

VIOLENCIA PSICOLÓXICA

Inclúe as condutas verbais ou non verbais que produzan na muller desvalorización ou sufrimento, a través de ameazas, humillacións ou vexacións, esixencia de obediencia ou submisión, coerción, insultos, illamento, culpabilización ou limitacións do seu ámbito de liberdade. Exemplo disto sería todo o que produce dano psicolóxico: insulto, culpabilización, control, chantaxe emocional, ameazas, intimidación etc.

VIOLENCIA ECONÓMICA

Inclúe a privación de recursos para o benestar físico ou psicolóxico da muller e das súas fillas e fillos ou a discriminación na disposición dos recursos compartidos. Exemplo disto sería a restrición abusiva dos recursos comúns.

VIOLENCIA SEXUAL E ABUSOS SEXUAIS

Inclúen calquera acto de natureza sexual forzada polo agresor ou non consentida pola muller, e que abarcan a imposición, mediante a forza ou con intimidación, de relacións sexuais non consentidas, e o abuso sexual, con independencia de que o agresor garde ou non relación conxugal, de parella ou afectiva coa vítima.

ACOSO SEXUAL

Inclúe as condutas nas que se solicitan favores de natureza sexual nas que se fai prevalecer unha condición de superioridade e nas que se anuncia de xeito expresa ou tácito as consecuencias, a modo de represalia ou recompensa.

TRATA DE MULLERES E NENAS

Trata de mulleres e nenas con fins de explotación sexual: inclúe a captación, o transporte, o traslado, a acollida ou recepción de mulleres para a súa comercialización no sistema prostitucional.

VIOLENCIA VICARIA

O homicidio, asasinato ou calquera outra forma de violencia exercida sobre as fillas ou fillos da muller, así como sobre calquera outra persoa estreitamente unida a ela, coa finalidade de causarlle maior dano psicolóxico, por parte de quen sexa ou fose o seu cónxuxe ou por quen mantivo con ela unha relación análoga de afectividade aínda sen convivencia.

V.X DIXITAL

Inclúe todo acto ou conduta de v.x. cometido, instigado ou agravado, en parte ou na súa totalidade, polo uso de Internet, plataformas de redes sociais, sistemas de mensaxería e correo electrónico ou servizos de xeolocalización, coa finalidade de discriminar, humillar, chantaxear, acosar ou exercer dominio, control ou intromisión sen consentimento na privacidade da vítima; con independencia de que o agresor garde ou non relación de afectividade no presente ou no pasado, ou de parentesco coa vítima.

OUTRAS

Calquera outra forma de violencia recollida nos tratados internacionais que lesione ou sexa susceptible de lesionar a dignidade, a integridade ou a liberdade das mulleres.

DATOS VX MOCIDADE

As adolescentes de 16 e 17 anos sufriron violencia física por parte de parellas ou exparejas (6,2%), violencia sexual (6,5%), violencia emocional (16,7%) e violencia psicolóxica ou de control (24,9%).

MACROENQUISA DE VIOLENCIA
CONTRA A MULLER 2019

1 de cada 5 mozos de entre 15 e 29 anos considera que a violencia de xénero non existe e que é un “invento ideolóxico”.

só 1 de cada 3 adolescentes recoñece que a violencia psicolóxica e o control tamén forman parte da violencia de xénero.

Unha terceira parte dos mozos considera “inevitable” ou “aceptable” controlar os horarios da parella, evitar que vexa á súa familia ou amizades, ou mesmo dicirlle que pode facer e que non.

PERCEPCIÓN DA VIOLENCIA DE XÉNERO NA ADOLESCENCIA E A
MOCIDADE. MINISTERIO IGUALDADE ESPAÑA. 2021

PARA ADESTRAR A OLLADA.. CONCEPTOS BÁSICOS

PATRIARCADO

“É unha forma de organización política, económica, relixiosa e social baseada na idea de autoridade e liderazgo do varón, na que se da o predominio dos homes sobre as mulleres; do marido sobre a esposa; do padre sobre a madre, os fillos e as fillas; dos vellos sobre a mocidade e da liña de descendencia paterna sobre a materna. O patriarcado xurde dunha toma de poder histórica por parte dos homes, os cales apropiáronse da sexualidade e da reprodución das mulleres e do seu produto, os fillos, creando ao mesmo tempo un orden simbólico a través dos mitos e a relixión que o perpetúan como única estrutura posible.”

Dolors Reguant i Fosas

PATRIARCADO

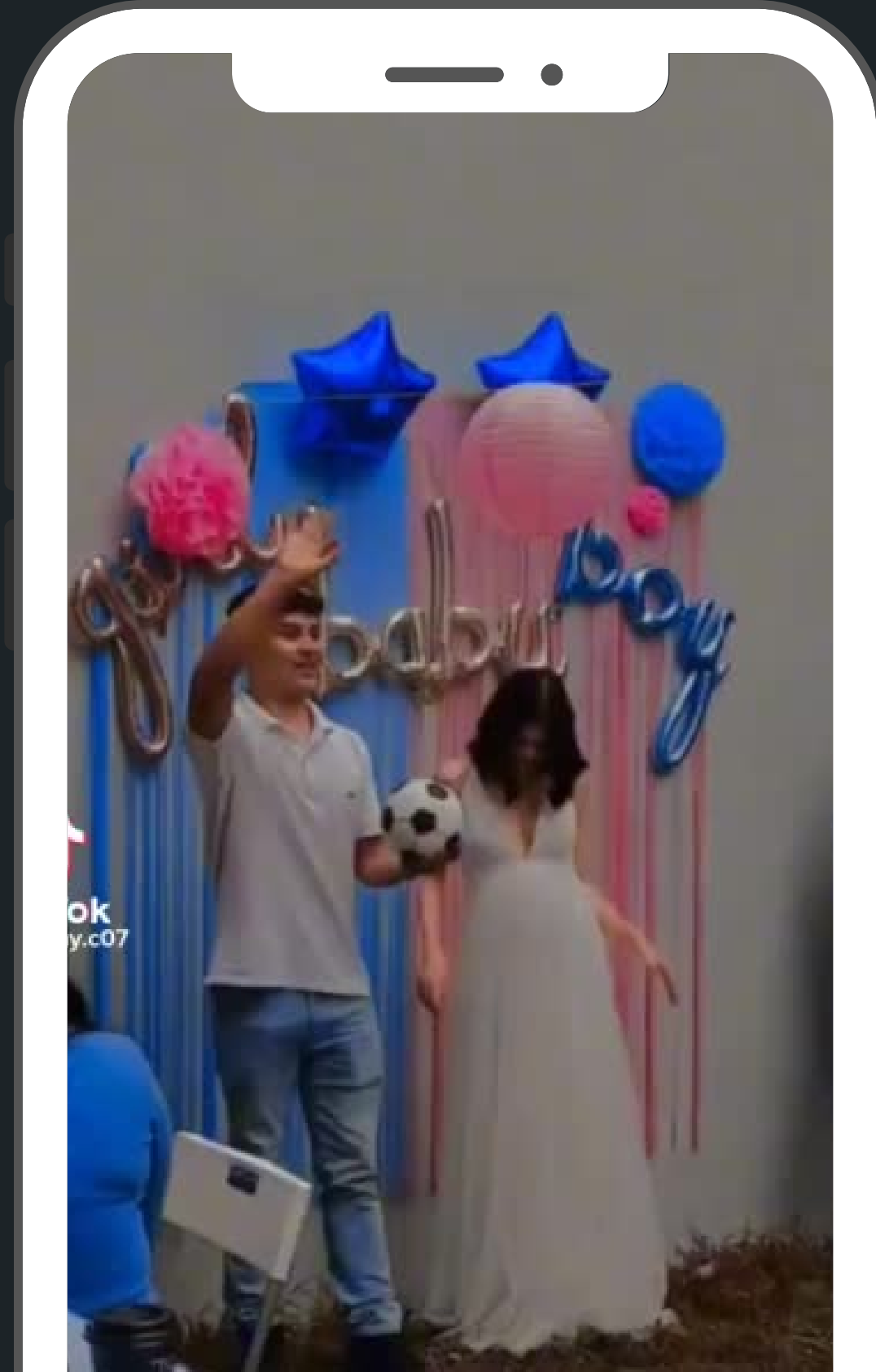
DE COERCIÓN

Desigualdade entre mulleres e homes
ratificada nas leis

DE CONSENTIMENTO

Igualdade entre mulleres e homes
ratificada nas leis

XÉNERO

VIOLENCIA SIMBÓLICA

Unha violencia amortiguada, insensible e invisible para as súas propias vítimas, que se exerce esencialmente a través dos camiños puramente simbólicos da comunicación e do coñecemento ou, máis exactamente, do descoñecemento, do recoñecemento ou, en último termo, do sentimento e que se apoia en relacións de dominación dos varóns sobre as mulleres, ao que o autor chama a dominación masculina.

P. Bordieu, *La dominación masculina*, Anagrama, Barcelona, 2000.

ESTEREOTIPOS

Os estereotipos sexistas son aquelas construcións culturais que supoñen unha visión determinada sobre cada un dos sexos, asignándolles de forma desigual e discriminatoria distintos papeis, actitudes e características.

Teñen como consecuencia a desigualdade entre os sexos e convértense en axentes de discriminación, impedindo o pleno desenvolto das potencialidades e as oportunidades de ser de cada persoa.

Privan ás mulleres e nenas da súa autonomía, limitando os seus dereitos á igualdade de oportunidades e aos homes e nenos lles negan o dereito á expresión da súa afectividade.

Mandatos da feminidade

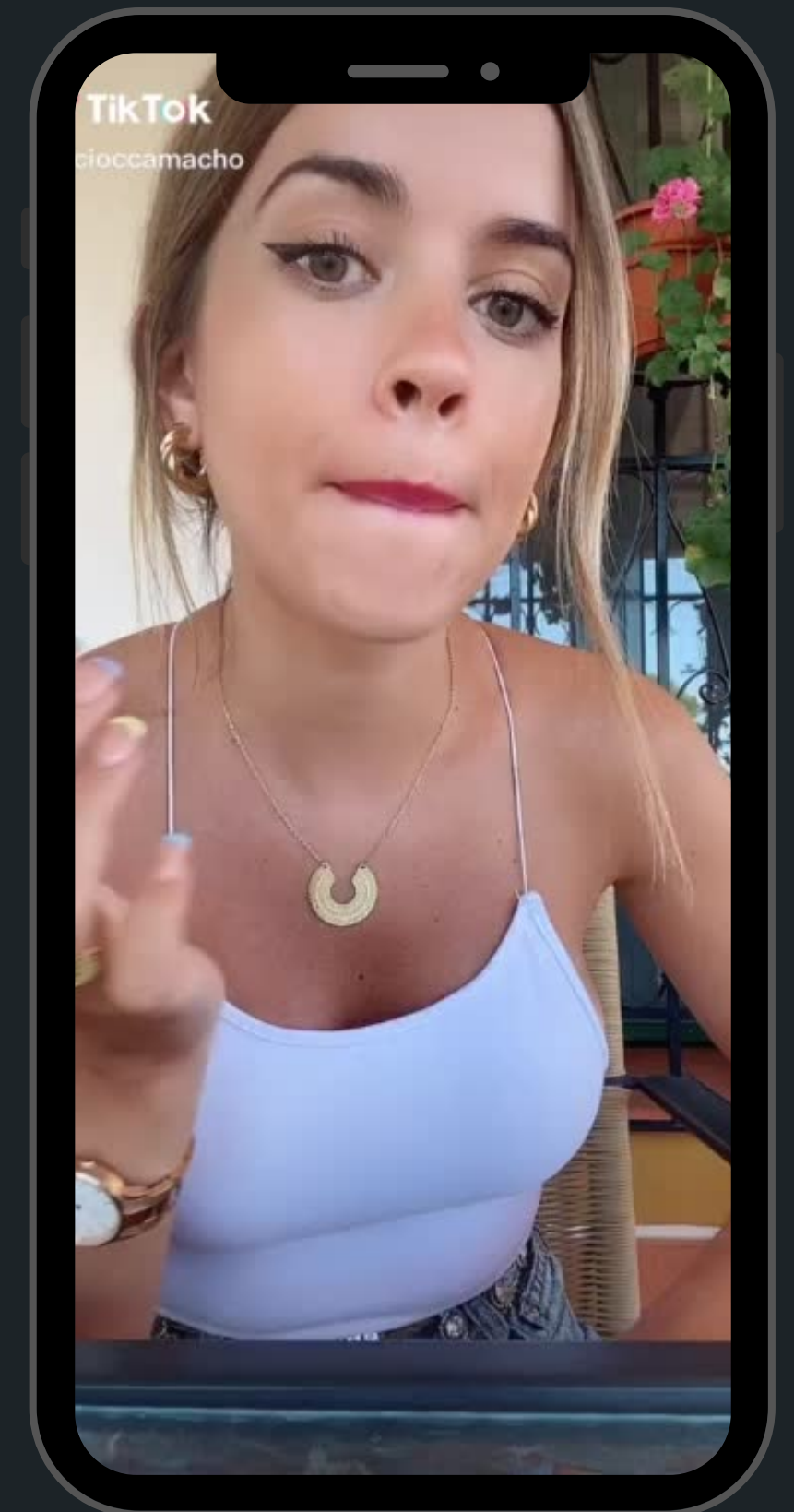
- Lei do agrado
- Mito da beleza
- Os cuidados
- A dependencia e a submisión

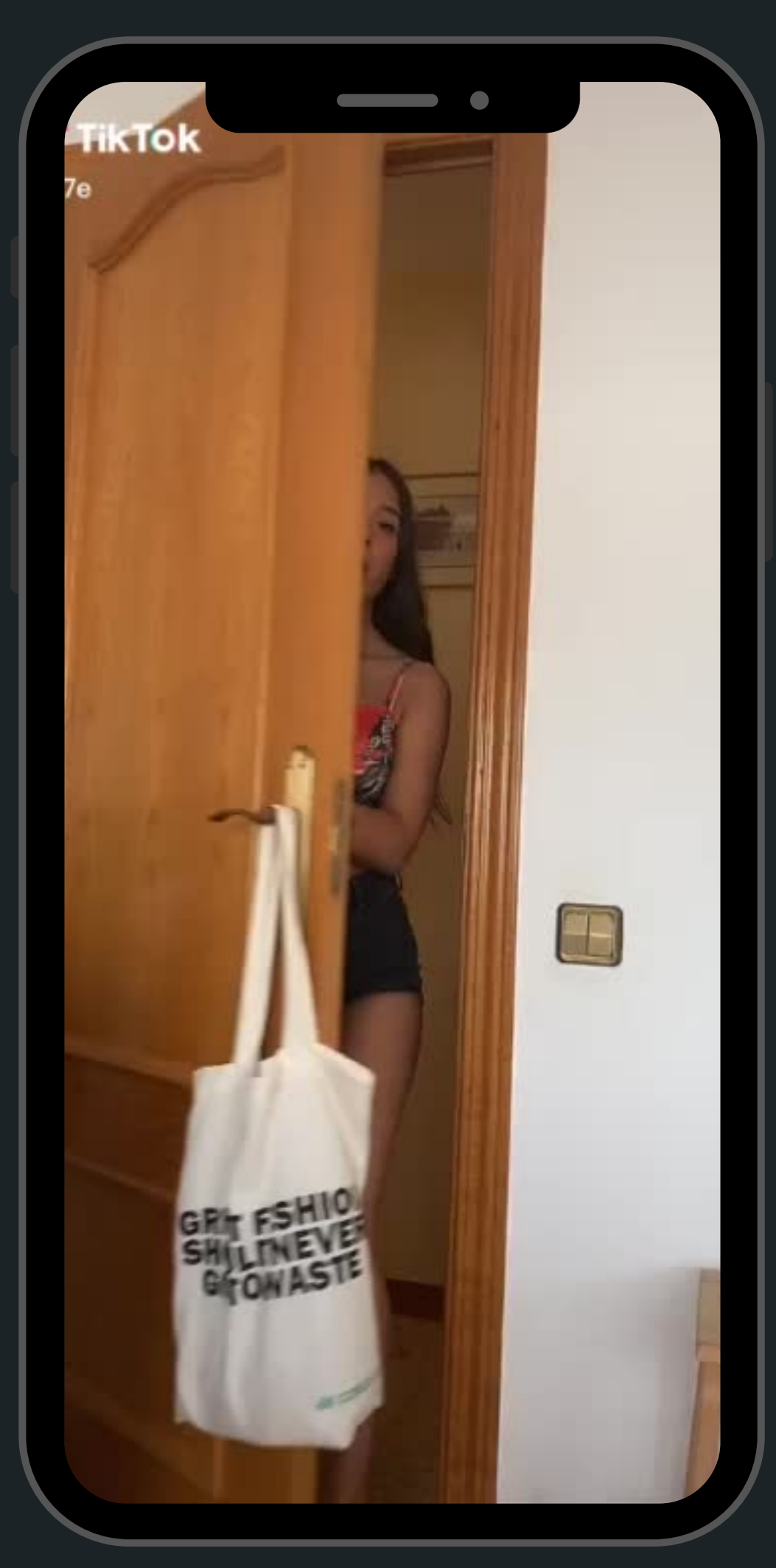
Mitos da feminidade

Rivais

Interesadas

INDESCIFRABLES

Mandatos da masculinidade

A mascara coa que viven

- Malotes e graciosillos
- Ser riquiño é de losers
- Ser un home de verdade
- Ser un fucker

MODELOS MASCULINOS

FORTES E DEPORTISTAS

EXITO ECONÓMICO

POSESIÓN MATERIAL

ACTIVO SEXUALMENTE

FORTE
VALENTE
DEPORTISTA
COMPETITIVO
SEGURO DE SI MESMO
DURO
PROTECTOR
PROVEEDOR
NON-ROMÁNTICO
ACTIVO SEXUALMENTE

MODELOS AMOROSOS...

DÉBIL
TEMEROSA
SENSIBLE
ESTUDIOSA
INSEGURA
DEPENDENTE
ROMÁNTICA
PASIVA SEXUALMENTE
ENFOCADA NO AMOR

MITOS DO AMOR ROMÁNTICO

CALES IDENTIFICADES NO VÍDEO E A CAL VOS REMITE A IMAXE?

AFTER

CARMEN RUIZ REPULLO. ESCALEIRA DA VIOLENCIA

10

VIOLENCIA FÍSICA SEVERA

9

AGRESIÓN SEXUAL CON FORZA: VIOLACIÓN

8

AMEAZAS

7

AGRESIONES FÍSICAS

6

INTIMIDACIÓN

5

DESVALORIZACIONES HUMILLACIONES E INSULTOS

4

AGRESIONES SEXUALES BAIXO FALSO CONSENTIMIENTO

3

CHANTAXE E CULPABILIZACIÓN

2

ILLAMENTO AMIZADES, HOBBIES E FAMILIAS

1

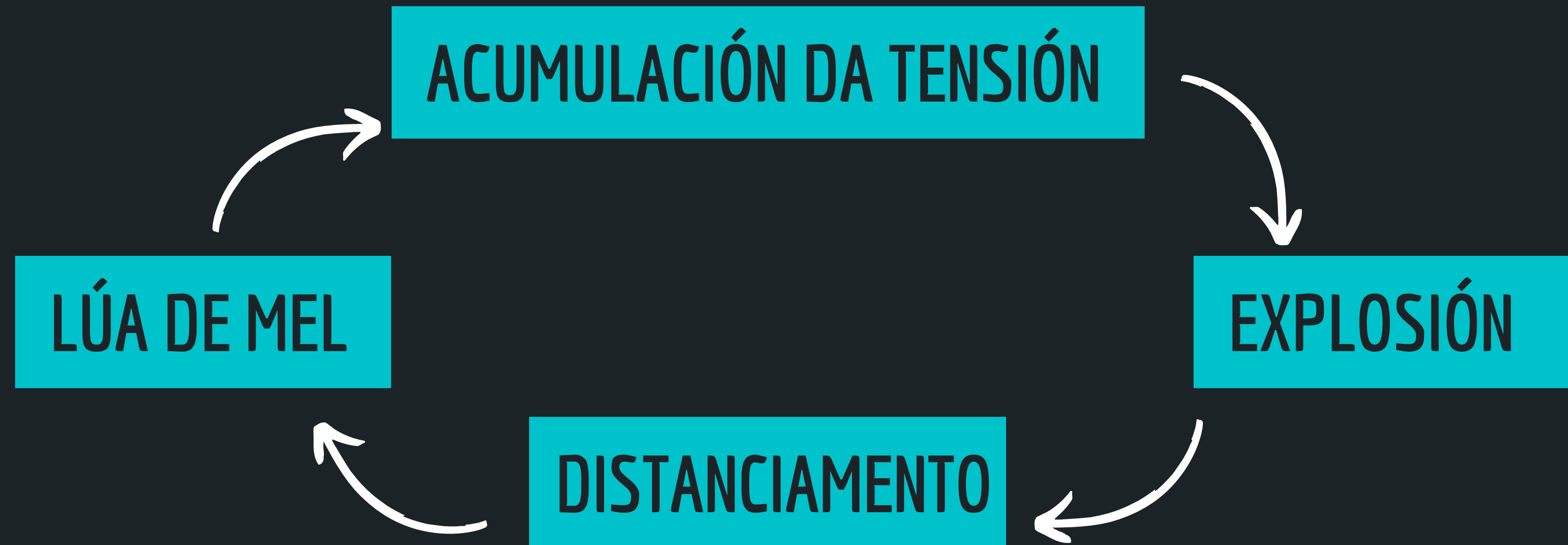
CONTROL: UBICACIÓN, ESTÉTICO, AMIZADES, MÓVIL, REDES SOCIAIS

AS VÍTIMAS DA V.X. NON SON TONTAS

METÁFORA DA RANA

CICLO DA VIOLENCIA (ELEONORA WALKER)

DISCURSOS QUE ALIMENTAN A DESIGUALDADE

1

O ESPELLISMO DA
IGUALDADE

2

A CULTURA DA
VIOLACIÓN

3

A NOVA MISOXINIA

4

PORNIFICACIÓN DA
SOCIEDADE

ESPELLISMO DA IGUALDADE

Amelia Valcárcel denominou "espellismo da igualdade" á condición política na cal as mulleres e os homes, ambos, veñen crendo que os sexos son iguais, igualdade que non necesita nin sequera ser argumentada. Pénsase e crese que a situación actual é xusta homes e mulleres posúen as mesmas oportunidades.

As xeracións novas están a vivir no espellismo da igualdade e novas formas de violencia que soportan ademais porque cren que a igualdade que teñen presuponas. Aparece unha igualdade falsa onde as mozas son as que máis padecen o envite violento dos seus iguais.

CULTURA DA VIOLACIÓN

“A cultura da violación dáse en entornos sociais que permiten que se normalice e xustifique a violencia sexual. Poñérlle nome é o primeiro paso para combatila.

“Inclúe culpar á vítima, cosificación sexual, a trivalización da violación, negación da violación ou non recoñecer o dano de certas formas de violencia sexual que non se axustan aos estereotipos de violación violenta.

TikTok
kyrakeldiaz

Cuando se hace la dormida
para no cogxxxxr

TikTok
latincoupleforever

CULTURA DA VIOLACIÓN

A NOVA MISOXINIA

A NOVA MISOXINIA

ROMA GALLARDO

UN TÍO BLANCO HETERO

NAIM DARRECHI

PORNIFICACIÓN DA SOCIEDADE

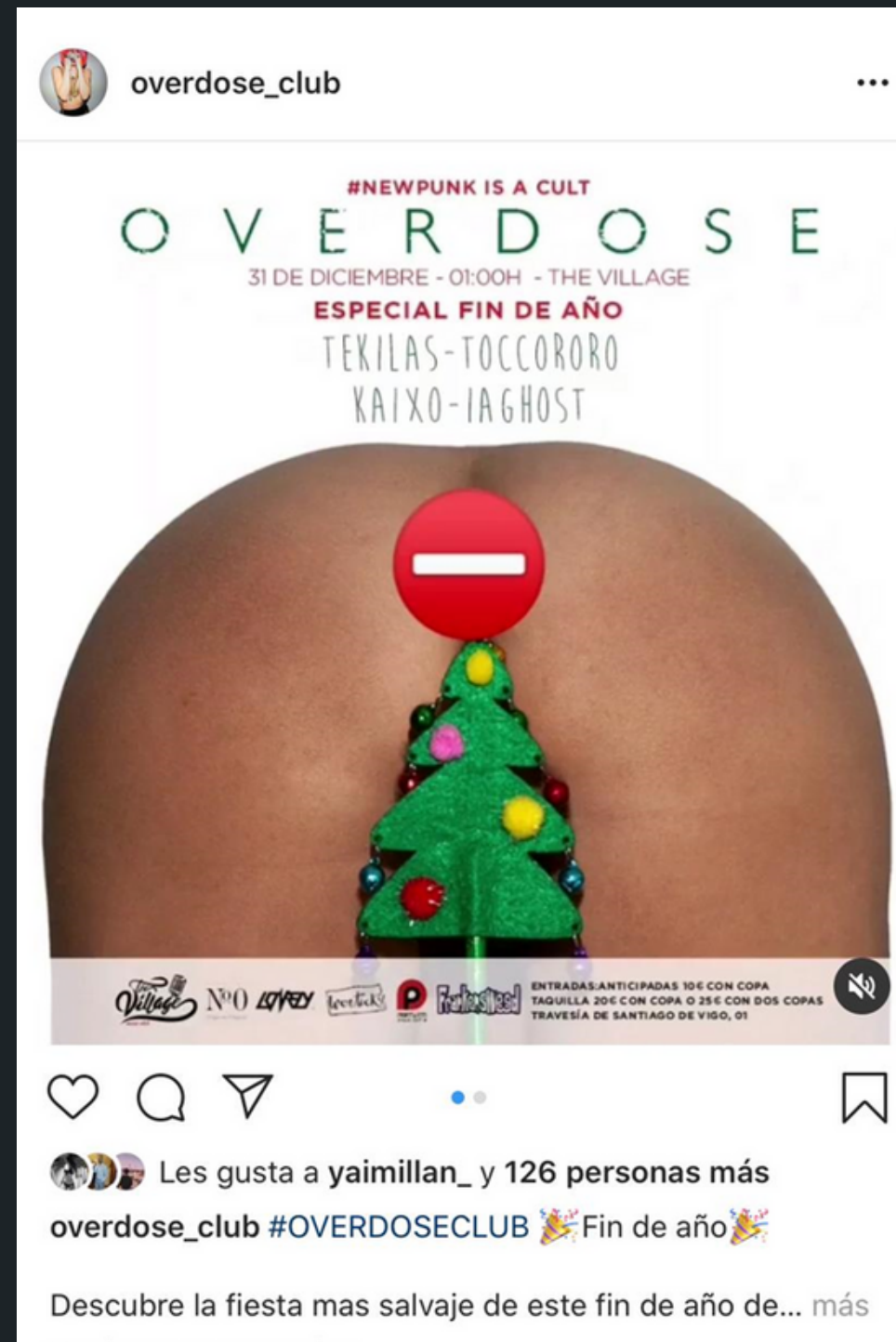
Estratexia para reproducir a violencia sexual

A hipersexualización das nenas e mozas está provocando que vexan no seu atractivo sexual o mellor pasaporte para o éxito social e que a sociedade valore esta sexualización como un signo de liberación sexual para as mulleres.

Sen embargo, cuando sexualizamos estamos cosificando a las mujeres e, polo tanto, abrindo o camiño para a violencia contra elas.

Roupas, posturas...

PORNIFICACIÓN DA SOCIEDADE

SEXOAFECTIVIDADE

AUDIOVISUAIS PARA PREVER A V.X

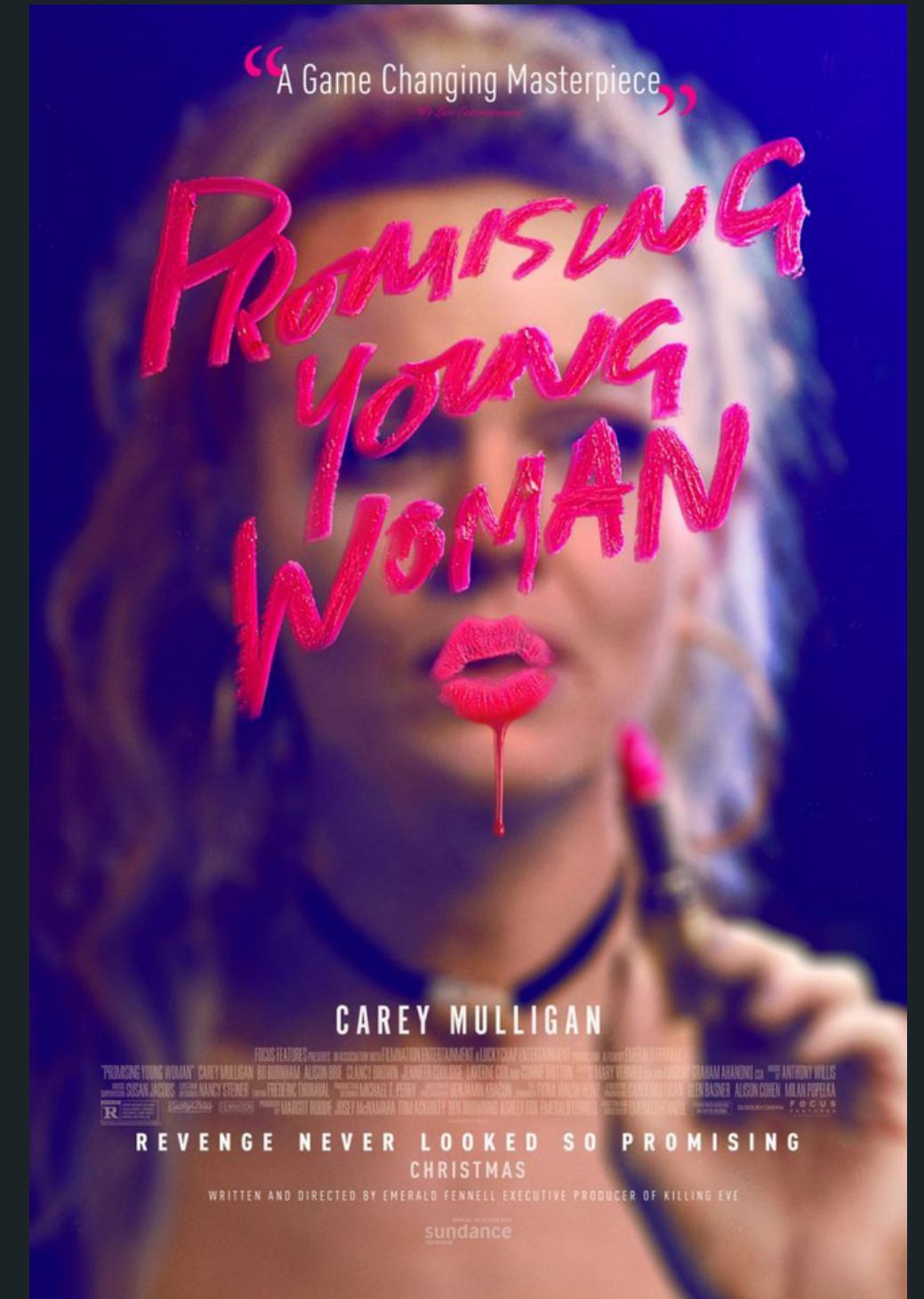
SKAM ÚLTIMA TEMPADA

CREEDME

NO SOLO DUELEN LOS GOLPES

UNA JOVEN PROMETEDORA

AUDIOVISUAIS PARA PREVER A V.X

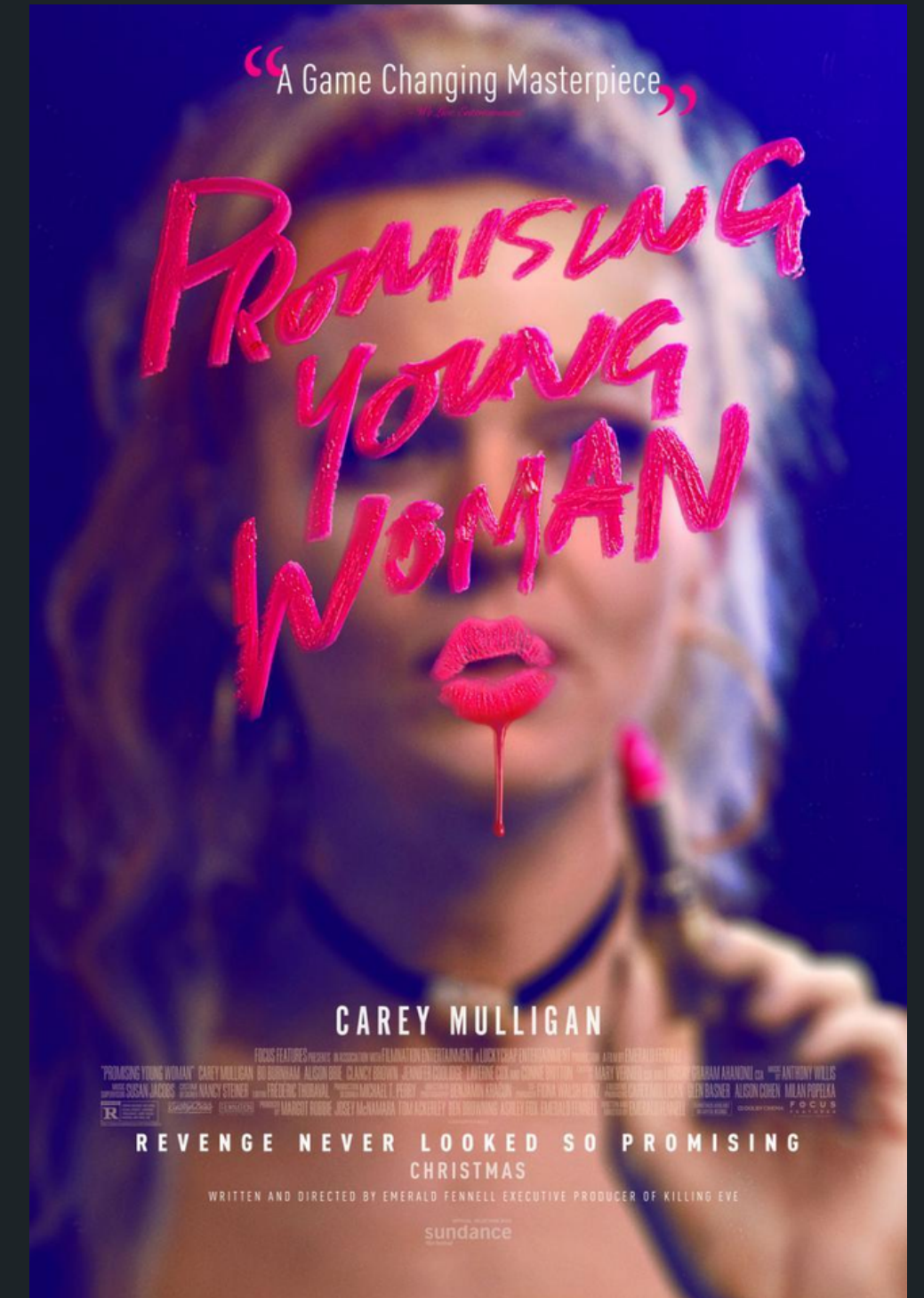
SKAM ÚLTIMA TEMPADA

CREEDME

NO SOLO DUELEN LOS GOLPES

UNA JOVEN PROMETEDORA

PROGRAMA/PODCAST

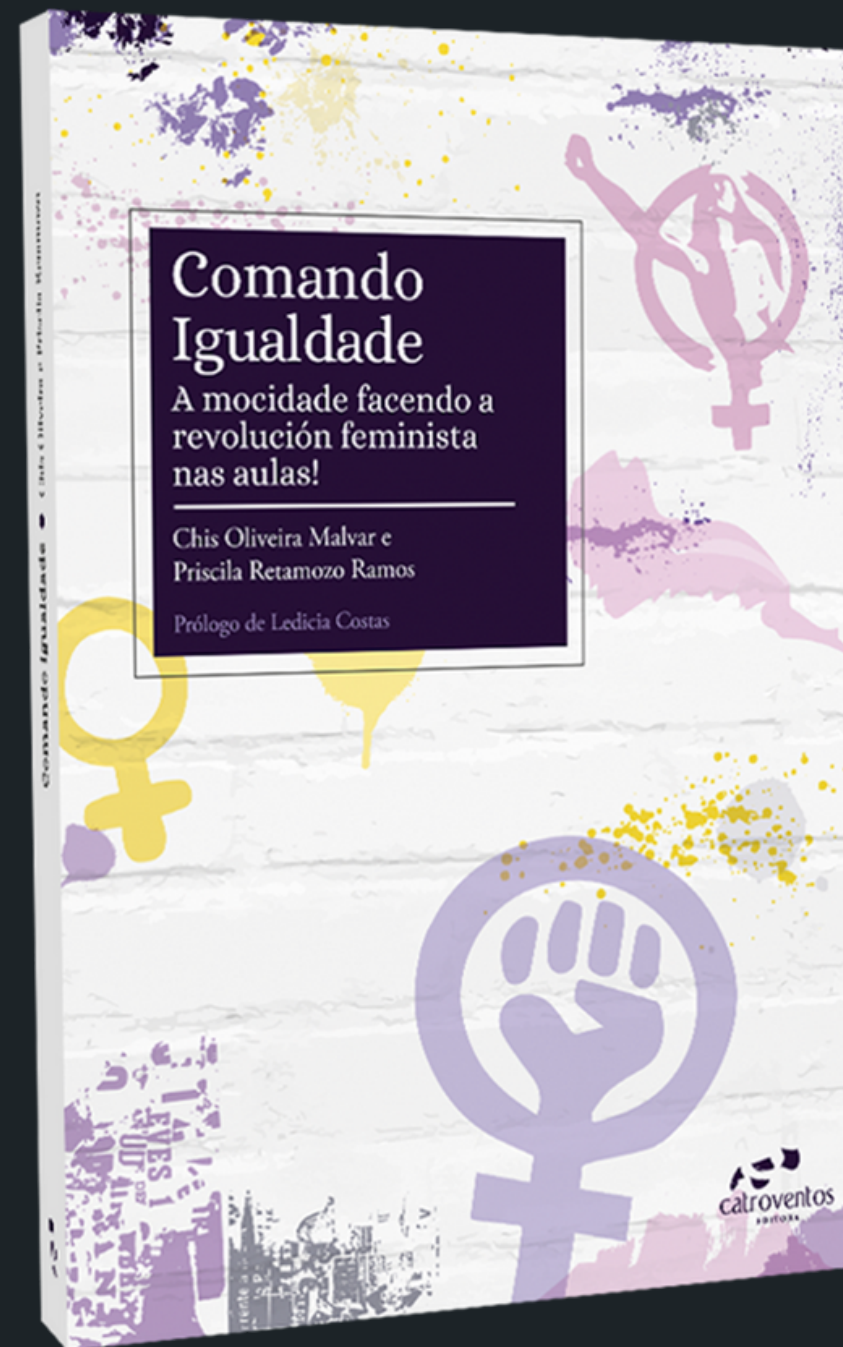

HISTÉRIKAS HISTÓRIKAS (PROGRAMA/PODCAST EN GALEGO)

LIBROS PARA PREVIR A V.X

ESO NO ES AMOR

COMANDO IGUALDADE

NUESTROS CUERPOS,
NUESTRAS VIDAS

RECURSOS DIDÁCTICOS

datas e datos

DÍA DA PAZ
30 DE XANEIRO
DÍA DAS MULLERES
8 DE MARZO
SEMANA DA LIBERTADE DE PRENSA
8-12 DE MARZO
DÍA DO CONSUMO RESPONSABLE
15 DE MARZO
DÍA MUNDIAL DA SAÚDE
7 DE ABRIL
DÍA DO LIBRO
23 DE ABRIL
DÍA DE EUROPA
9 DE MAIO
DÍA DAS LETRAS GALEGAS
17 DE MAIO
DÍA DO MEDIO AMBIENTE
5 DE XUÑO
DÍA DA VIOLENCIA DE XÉNERO
25 DE NOVEMBRO
DÍA DA CONSTITUCIÓN E DO ESTATUTO DE AUTONOMÍA DE GALICIA
6 DE DECEMBRO
DÍA DOS DEREITOS HUMANOS
10 DE DECEMBRO

datas e datos
para lembrar...

en Pé de Igualdade

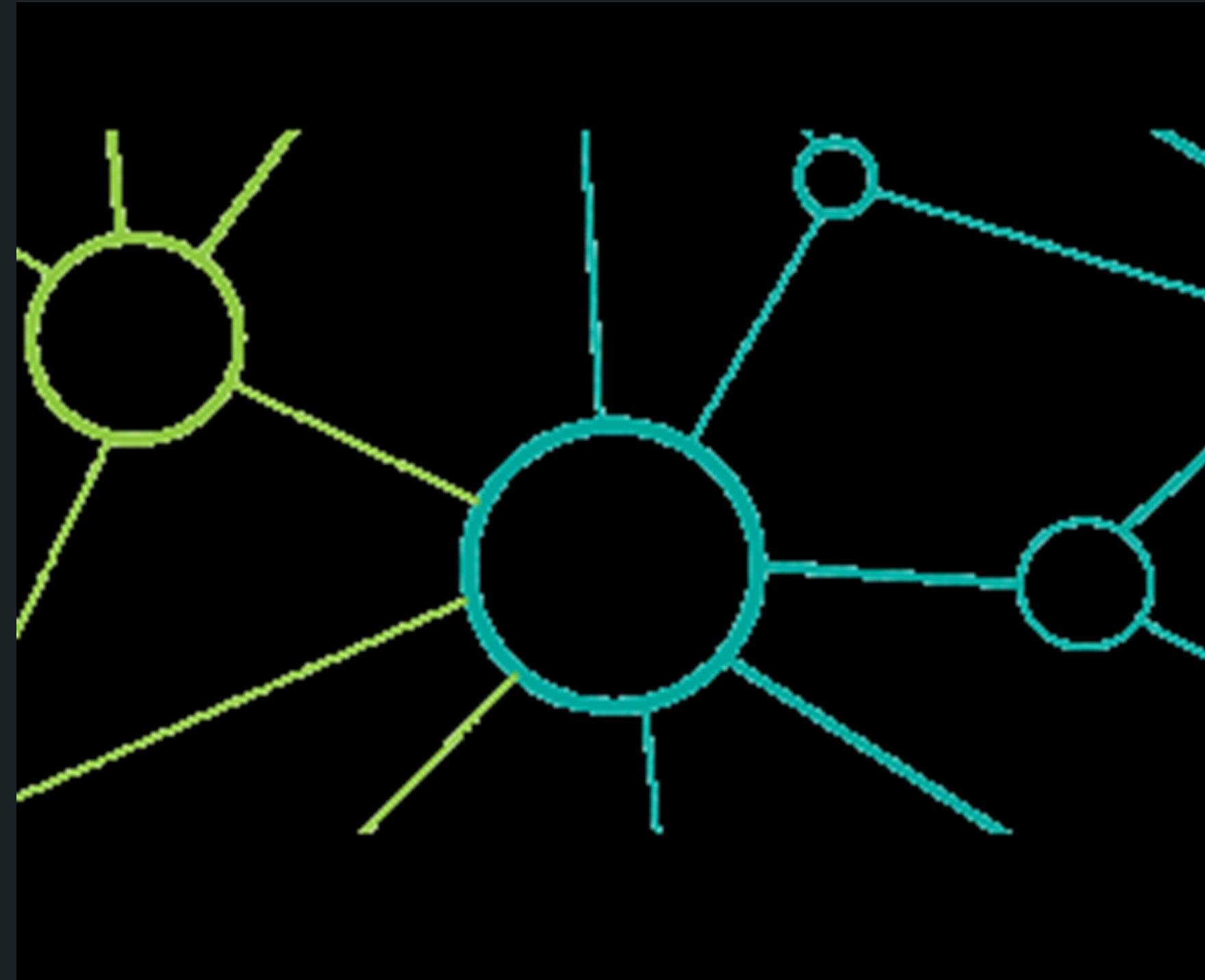

Anahi DeCanio

DÍA CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO

25 DE NOVENBRO

"A violencia contra as mulleres deriva da desigualdade de poder entre homes e mulleres."

SUPRIME O CONTROL

**MOITAS
GRAZAS!**

@ABADMARIALUISA
SISABAD@HOTMAIL.COM

@PRISCILA.RETAMOZO
@HISTERIKASHISTORIKAS
PRISCILA.TAMARA.RETAMOZO@GMAIL.COM